

Psykologen: ”Alla ska bjudas på kalaset”

Hanna Thaerminus, barn- och föräldrapsykolog på BUP, Brommaplan.

Måste alla barn få vara med i leken och när märker man att någon är utfrysst? Ska alla barn bjudas till kalaset eller kan vissa uteslutas?

AlltomBarn.se rådfrågade barn- och föräldrapsykologen Hanna Thermaenius.

– Mindre barn är inte lika känsliga, säger hon.

Hanna, måste alla barn få vara med i leken?

– Det är skillnad på hur barnen gör när de är i skolan eller förskolan och på hur de betar sig efter skoltid. I skolan ska det finnas tydliga regler - alla som frågar ska få vara med. Det här ska de vuxna i verksamheten försöka ha uppsikt över, alla ska få en chans att leka. Barnen är satta att vara i skolan - de har inget val - och då är det viktigt att ingen avvisas, säger Hanna till AlltomBarn.se.

– Det är likadant för oss vuxna när vi är på arbetet. Då sitter alla med i fikarummet, men på fritiden kan vi välja vilka vi umgås med, säger hon och tillägger: – Men att något barn inte klarar av att uppföra sig i leken, att den exempelvis tar över och domderar, ska de andra naturligtvis inte behövas stå ut med. Men alla ska från början få en chans att vara med.

Och på fritiden?

– Jag kan tycka att det har blivit en hysteri kring att under skoltid välja vilka man ska umgås med efter skolan. Det blir en prestigefråga och ett sätt att skapa status i att välja vilka man är kompis med. Det måste vara okej för barnen att säga nej till lek efter skolan. Och där är det viktigt för yngre barn att de vuxna tar över ansvaret för besluten. Barnen kan hamna i kläm när det blir offentligt vilka de helst vill vara med.

– Personalen bör säga till barnen att de får ringa och fråga varandra efter att de kommit hem, så att föräldrarna kan vara med och påverka beslutet.

Ska alla få komma på barnkalaset?

– När det gäller barnkalas är det självklart att man exempelvis bjuder alla tjejer i en klass eller på en avdelning. Där får ingen uteslutas och de vuxna måste vara tydliga med det. Kan föräldrarna tillåta att en kompis blir utanför i fritidsleken?

– Det där är känsligt, precis som bland vuxna finns det vissa man hellre umgås med. Hör man som förälder att barnen säger nej till en fjärde kompis som ringer tycker jag att man ska lägga sig i och prata med barnen som leker. Man kan prata om hur det känns för den som blir utanför. Barn är väldigt kloka när de pratar om känslor, men ha svårt för det i handling. Det kan vara bra att ta upp egna erfarenheter från när man var liten.

Hur ska föräldern agera, vars barn inte får vara med?

– En idé är att hitta på någon aktivitet som man kan få med andra barn i, så att de börjar umgås. Men det kan också bli ännu svårare för ett barn att komma med i gruppen om den försöker hänga på hela tiden. Barnet bli ännu mer utstött och då kan det vara bra att hitta andra sammanhang där barnet kan få nya vänner. Kanske någon ny fritidsaktivitet, säger Hanna och tillägger:

– Märker man att barnet ofta är utanför ska man ta kontakt med pedagogerna, som kan hjälpa till att hitta någon barnet kan funka med.

Vad ska man göra om man misstänker att ens barn är jobbigt att umgås med?

– När det gäller skolbarn kan man försöka att leka mer med sitt barn och träna på sådant som turtagning. När det gäller förskolebarn ska man bara öva på samvaro, eftersom de inte riktigt är redo för det där med ”min och din tur”.

Vilka signaler kan tyda på att barnet är utsatt för mobbning?

– Man får titta på barnets allmänna tillstånd. Om barnet klagar på att det har ont, om det sover dåligt eller är håglös ska man direkt ta kontakt med läraren. Är man orolig kan man också ta ledigt en dag för att vara med i skolan, det har man rätt till.

– Men man ska komma ihåg att när det gäller mindre barn, innan de kommer upp i skolåldern, är det en naturlig del av leken att inte alltid få vara med. De tar inte lika illa upp som större barn skulle göra.

Emelie Lindgren

<http://www.alltombarn.se/skolbarn/psykologen-alla-ska-bjudas-pa-kalaset-1.16487?pr...>

2009-04-16

